

DECIZII

DECIZIA (UE) 2015/1848 A CONSILIULUI

din 5 octombrie 2015

privind orientările pentru politicile de ocupare a forței de muncă ale statelor membre pentru 2015

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 148 alineatul (2),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

având în vedere avizul Parlamentului European ⁽¹⁾,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European ⁽²⁾,

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor ⁽³⁾,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

întrucât:

- (1) Statele membre și Uniunea depun eforturi în vederea elaborării unei strategii coordonate pentru ocuparea forței de muncă și, în special, pentru promovarea unei forțe de muncă competente, calificate și adaptabile, precum și a unor piețe ale muncii capabile să reacționeze rapid la evoluția economiei, în vederea realizării obiectivelor de ocupare deplină a forței de muncă și de progres social prevăzute la articolul 3 din Tratatul privind Uniunea Europeană. Statele membre, ținând seama de practicile naționale legate de responsabilitățile partenerilor sociali, trebuie să considere promovarea ocupării forței de muncă drept o chestiune de interes comun și să își coordoneze, în cadrul Consiliului, acțiunile întreprinse în acest sens.
- (2) Uniunea urmează să combată excluderea socială și discriminarea și să promoveze justiția și protecția socială, precum și egalitatea între femei și bărbați. În definiția și punerea în aplicare a politicilor și a acțiunilor sale, Uniunea urmează să țină seama de cerințele legate de promovarea unui nivel ridicat de ocupare a forței de muncă, garantarea protecției sociale corespunzătoare, combaterea excluderii sociale, precum și un nivel ridicat de educație și de formare profesională.
- (3) Orientările pentru politicile de ocupare a forței de muncă ale statelor membre sunt compatibile cu orientările generale pentru politicile economice ale statelor membre și ale Uniunii prevăzute în Recomandarea (UE) 2015/1184 a Consiliului ⁽⁴⁾. Acestea formează împreună orientările integrate pentru punerea în aplicare a Strategiei Europa 2020 (denumite în continuare „orientări integrate Europa 2020”) și urmează să fie adoptate de către Consiliu pentru a ghida politicile statelor membre și ale Uniunii.
- (4) În conformitate cu Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), Uniunea a elaborat și a pus în aplicare instrumente de coordonare pentru politicile fiscale, macroeconomice și structurale. Semestrul european combină diferitele instrumente într-un cadru global pentru supravegherea multilaterală integrată a politicilor economice, bugetare, privind ocuparea forței de muncă și sociale și urmărește atingerea obiectivelor Strategiei Europa 2020, în special în ceea ce privește ocuparea forței de muncă, educația și reducerea sărăciei, astfel cum se prevede în Decizia 2010/707/UE a Consiliului ⁽⁵⁾. Se preconizează că simplificarea și consolidarea semestrului european, astfel cum sunt stabilite în Analiza anuală a creșterii pentru 2015 realizată de Comisie, vor îmbunătăți în continuare funcționarea acestuia.

⁽¹⁾ Avizul din 8 iulie 2015 (nepublicat încă în Jurnalul Oficial).

⁽²⁾ Avizul din 27 mai 2015 (nepublicat încă în Jurnalul Oficial).

⁽³⁾ Avizul din 4 iunie 2015 (nepublicat încă în Jurnalul Oficial).

⁽⁴⁾ Recomandarea (UE) 2015/1184 a Consiliului din 14 iulie 2015 privind orientările generale pentru politicile economice ale statelor membre și ale Uniunii Europene (JO L 192, 18.7.2015, p. 27).

⁽⁵⁾ Decizia 2010/707/UE a Consiliului din 21 octombrie 2010 privind orientările pentru politicile de ocupare a forței de muncă ale statelor membre (JO L 308, 24.11.2010, p. 46).

- (5) Criza financiară și economică a revelat și a evidențiat deficiențe importante în economia Uniunii și în economiile statelor sale membre. Criza a evidențiat, de asemenea, interdependența strânsă a economiilor și a piețelor muncii din statele membre. Garantarea faptului că Uniunea progresa către o creștere economică inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii și crearea de locuri de muncă reprezintă principala provocare a prezentului. Aceasta necesită măsuri de politică coordonate, ambițioase și eficiente, atât la nivelul Uniunii, cât și la nivel național, în conformitate cu TFUE și cu guvernarea economică a Uniunii. Combinând măsurile legate de ofertă și de cerere, aceste măsuri de politică ar trebui să cuprindă un stimulente pentru investiții, un angajament reînnoit pentru reformele structurale și exercitarea responsabilității fiscale, ținând cont în același timp de impactul lor asupra ocupării forței de muncă și de impactul lor social. În acest sens, tabloul de bord al principalilor indicatori sociali și de ocupare a forței de muncă din cadrul raportului comun privind ocuparea forței de muncă din 2015, adoptat de Consiliu și Comisie, reprezintă un instrument extrem de util care contribuie la detectarea în timp util a principalelor probleme și divergențe sociale și în materie de ocupare a forței de muncă și care identifică domeniile în care este cea mai mare nevoie de o reacție politică.
- (6) Reformele pieței muncii, inclusiv mecanismele de stabilire a salariilor la nivel național, ar trebui să urmeze practicile naționale de dialog social și să asigure spațiul politic necesar pentru o amplă examinare a aspectelor socioeconomice.
- (7) Statele membre și Uniunea ar trebui să abordeze, de asemenea, impactul social al crizei și să vizeze construirea unei societăți bazate pe coeziune, în care oamenii să aibă capacitatea să anticipeze și să gestioneze schimbările, precum și să aibă o participare activă în societate și în economie. Ar trebui să se asigure acces și oportunități pentru toți și să se reducă sărăcia și excludiunea socială, în special prin asigurarea unei funcționări eficiente a piețelor muncii și a sistemelor de protecție socială și prin înlăturarea barierelor din calea participării pe piața muncii. De asemenea, statele membre ar trebui să garanteze accesul tuturor cetățenilor și tuturor regiunilor la beneficiile creșterii economice.
- (8) O acțiune coerentă cu orientările integrate Europa 2020 reprezintă o contribuție importantă la îndeplinirea obiectivelor Strategiei Europa 2020 pentru o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii („Strategia Europa 2020”). Strategia Europa 2020 ar trebui să se bazeze pe o serie integrată de politici europene și naționale, pe care statele membre și Uniunea ar trebui să le pună în aplicare pentru a obține efectele pozitive de contagiune ale reformelor structurale coordonate, pe o combinație adecvată de politici economice globale și pe o contribuție mai substanțială a politicilor europene la obiectivele Strategiei Europa 2020.
- (9) Cu toate că se adresează statelor membre și Uniunii, orientările integrate Europa 2020 ar trebui să fie puse în aplicare în parteneriat cu toate autoritățile naționale, regionale și locale, implicând îndeaproape parlamentele, precum și cu partenerii sociali și cu reprezentanții societății civile.
- (10) Orientările integrate Europa 2020 ghidează statele membre în privința punerii în aplicare a reformelor, reflectând interdependența dintre statele membre. Aceste orientări integrate sunt coerente cu Pactul de stabilitate și de creștere și cu legislația europeană existentă. Respectivile orientări integrate ar trebui să formeze baza pentru recomandările specifice fiecărei țări pe care Consiliul le-ar putea adresa statelor membre.
- (11) Comitetul pentru ocuparea forței de muncă și Comitetul pentru protecție socială ar trebui să monitorizeze modul în care se pun în aplicare politicile relevante având în vedere orientările privind ocuparea forței de muncă, în conformitate cu mandatele lor respective întemeiate pe tratate. Aceste comitete și alte grupuri de pregătire ale Consiliului implicate în coordonarea politicilor economice și sociale ar trebui să colaboreze strâns,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Prin prezenta decizie se adoptă orientările pentru politicile de ocupare a forței de muncă ale statelor membre, astfel cum figurează în anexă. Aceste orientări fac parte din „Orientările integrate Europa 2020”.

Articolul 2

Orientările prevăzute în anexă sunt luate în considerare de către statele membre în politicile lor privind ocuparea forței de muncă și în programele lor de reformă care se raportează în concordanță cu articolul 148 alineatul (3) din TFUE.

Articolul 3

Prezenta decizie se adresează statelor membre.

Adoptată la Luxemburg, 5 octombrie 2015.

Pentru Consiliu
Președintele
N. SCHMIT

ANEXĂ

ORIENTĂRI PENTRU POLITICILE DE OCUPARE A FORȚEI DE MUNCĂ ALE STATELOR MEMBRE

PARTEA II A ORIENTĂRILOR INTEGRATE EUROPA 2020

Orientarea 5: Stimularea cererii de forță de muncă

Statele membre ar trebui să faciliteze crearea de locuri de muncă de calitate, să reducă barierele din calea întreprinderilor în ceea ce privește angajarea de personal, să promoveze antreprenoriatul și în mod special înființarea și creșterea întreprinderilor mici. Statele membre ar trebui să promoveze economia socială și să încurajeze inovarea socială în mod activ.

Sarcina fiscală ar trebui să fie transferată de la impozitarea muncii la alte surse de impozitare mai puțin dăunătoare pentru ocuparea forței de muncă și creșterea economică, protejând în același timp veniturile destinate unei protecții sociale adecvate și cheltuielile de stimulare a creșterii economice. Reducerea impozitării muncii ar trebui să vizeze eliminarea barierelor și a factorilor de descurajare a participării pe piața muncii, în special pentru persoanele cele mai îndepărtate de piața muncii.

Statele membre ar trebui, în colaborare cu partenerii sociali și în conformitate cu practicile interne, să încurajeze instituirea unor mecanisme de stabilire a salariilor care să permită o adaptare a salariilor la evoluția productivității. Ar trebui să se țină cont de diferențele în materie de competențe și de divergențele de performanță economică între diversele regiuni, sectoare și întreprinderi. În cazul stabilirii unui salariu minim, statele membre și partenerii sociali ar trebui să ia în considerare impactul acestuia asupra sărăciei persoanelor încadrate în muncă, asupra creării de locuri de muncă și asupra competitivității.

Orientarea 6: Îmbunătățirea ofertei de forță de muncă, de aptitudini și de competențe

Statele membre, în cooperare cu partenerii sociali, ar trebui să promoveze productivitatea și capacitatea de inserție profesională printr-o ofertă adecvată de cunoștințe, aptitudini și competențe relevante. Statele membre ar trebui să realizeze investiția necesară în toate sistemele de educație și de formare profesională pentru a îmbunătăți eficiența și eficacitatea acestora în ridicarea nivelului de aptitudini și competențe al forței de muncă pentru a le permite astfel să anticipeze și să răspundă mai bine necesităților aflate în schimbare rapidă ale piețelor dinamice ale muncii, într-o economie din ce în ce mai digitală și în contextul schimbărilor tehnologice, de mediu și demografice. Statele membre ar trebui să își intensifice eforturile pentru a îmbunătăți accesul tuturor la învățare de calitate pe tot parcursul vieții și pentru a pune în aplicare strategii de îmbătrânire activă care permit prelungirea vieții profesionale.

Ar trebui abordate deficiențele structurale ale sistemelor de educație și de formare profesională, pentru a se asigura rezultate de calitate ale învățării și pentru a se reduce numărul tinerilor care părăsesc școala timpuriu. Statele membre ar trebui să crească nivelul de instruire, să încurajeze sistemele de învățare bazate pe muncă precum învățarea duală, să modernizeze formarea profesională și să înmulțească oportunitățile de recunoaștere și validare a aptitudinilor și competențelor obținute în afara educației formale.

Ar trebui să se combată șomajul ridicat și inactivitatea. Șomajul pe termen lung și structural ar trebui redus semnificativ și prevenit prin intermediul unor strategii cuprinzătoare, care se consolidează reciproc și care includ un sprijin activ personalizat pentru revenirea pe piața muncii. Șomajul în rândul tinerilor și numărul ridicat de tineri care nu sunt încadrați profesional și nu urmează niciun program educațional sau de formare (NEET) ar trebui să fie abordate în mod cuprinzător printr-o îmbunătățire structurală a tranziției de la școală la muncă, inclusiv prin deplina punere în aplicare a Garanției pentru tineret.

Barierile din calea ocupării forței de muncă ar trebui să fie reduce, în special pentru grupurile defavorizate.

Ar trebui să crească participarea femeilor pe piața muncii și ar trebui să fie asigurată egalitatea între femei și bărbați, inclusiv prin salarii egale. Ar trebui să se promoveze reconcilierea dintre viața profesională și cea de familie, în special accesul la educație preșcolară de calitate și la prețuri abordabile, la servicii de îngrijire de calitate și la prețuri abordabile, precum și la servicii de îngrijire pe termen lung de calitate și la prețuri abordabile.

Statele membre ar trebui să utilizeze pe deplin Fondul social european și alte fonduri ale Uniunii pentru stimularea ocupării forței de muncă, a incluziunii sociale, a învățării pe tot parcursul vieții și a educației pentru a îmbunătăți administrația publică.

Orientarea 7: Îmbunătățirea funcționării piețelor muncii

Statele membre ar trebui să țină cont de principiile flexibilității și securității („principiile flexicurității”). Ele ar trebui să reducă și să prevină segmentarea în cadrul piețelor muncii și să combată munca nedeclarată. Normele de protecție a ocupării forței de muncă, legislația muncii și instituțiile ar trebui să asigure împreună un mediu adecvat pentru recrutare, oferind, în același timp, niveluri adecvate de protecție pentru toți cei încadrați în muncă și pentru cei aflați în căutarea

unui loc de muncă. Ar trebui să fie asigurate locuri de muncă de calitate în ceea ce privește securitatea socioeconomică, organizarea muncii, oportunitățile de educație și formare profesională, condițiile de muncă (inclusiv sănătatea și securitatea) și echilibrul dintre viața profesională și cea privată.

În conformitate cu practicile naționale și în vederea îmbunătățirii funcționării și eficacității dialogului social la nivel național, statele membre ar trebui să implice îndeaproape parlamentele naționale și partenerii sociali în elaborarea și în punerea în aplicare a reformelor și a politicilor relevante.

Statele membre ar trebui să consolideze politicile active privind piața muncii prin ameliorarea eficacității, a direcționării, a impactului, a acoperirii și a interacțiunii acestora cu măsurile pasive, însoțite de drepturi și responsabilități pentru șomeri pentru ca aceștia să caute activ un loc de muncă. Aceste politici ar trebui să vizeze îmbunătățirea corelării cererii și a ofertei pe piața muncii și să sprijine tranzițiile durabile.

Statele membre ar trebui să tindă spre servicii publice de ocupare a forței de muncă mai eficace pentru a reduce șomajul și pentru a scurta durata acestuia oferind servicii personalizate de sprijin persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, sprijinind cererea pe piața muncii și punând în aplicare sisteme de măsurare a performanței. Statele membre ar trebui să îi activeze și să îi abiliteze efectiv pe cei care pot participa la piața muncii să facă acest lucru, protejându-i, în același timp, pe cei incapabili să participe. Statele membre ar trebui să promoveze piețe ale muncii favorabile incluziunii, deschise tuturor femeilor și bărbaților, instituind măsuri efective împotriva discriminării, precum și să mărească capacitatea de inserție profesională prin investirea în capitalul uman.

Ar trebui să se promoveze mobilitatea lucrătorilor în scopul valorificării întregului potențial al pieței europene a muncii. Ar trebui să se înlăture barierele legate de mobilitate din calea pensiilor ocupaționale și a recunoașterii calificărilor. Statele membre ar trebui, în același timp, să prevină încălcările normelor existente, precum și să detecteze potențialul „exod de creiere” din anumite regiuni.

Orientarea 8: Stimularea incluziunii sociale, combaterea sărăciei și promovarea egalității de șanse

Statele membre ar trebui să modernizeze sistemele de protecție socială pentru a oferi o protecție efectivă, eficientă și adecvată pe parcursul tuturor etapelor din viața unei persoane, stimulând incluziunea socială, promovând egalitatea de șanse inclusiv pentru femei și bărbați și abordând inegalitățile. Completarea abordărilor universale cu cele selective va îmbunătăți eficacitatea, în timp ce simplificarea ar trebui să ducă la o mai bună accesibilitate și calitate. Ar trebui să se acorde o atenție mai mare strategiilor de prevenire și celor integrate. Sistemele de protecție socială ar trebui să promoveze incluziunea socială prin încurajarea participării active a persoanelor pe piața muncii și în societate. Serviciile abordabile, accesibile și de calitate precum îngrijirea copiilor, îngrijirea în afara școlii, educația, formarea profesională, asigurarea locuinței, serviciile medicale și îngrijirea pe termen lung sunt esențiale. De asemenea, o atenție specială ar trebui acordată serviciilor de bază și acțiunilor de prevenire a părăsirii timpurii a școlii, de reducere a sărăciei persoanelor încadrate în muncă și de combatere a sărăciei și a excluziunii sociale.

În acest scop, ar trebui utilizate în mod complementar o varietate de instrumente, în conformitate cu principiile incluziunii active, inclusiv servicii de facilitare a activării forței de muncă, servicii de calitate accesibile și ajutor adecvat pentru venit, orientate spre nevoile individuale. Sistemele de protecție socială ar trebui concepute într-un mod care să faciliteze includerea tuturor celor îndreptățiți, să sprijine protecția și investițiile în capitalul uman și să ajute la prevenirea, reducerea și protecția împotriva sărăciei și excluziunii sociale pe întreg ciclul vieții.

În contextul extinderii longevității și al schimbărilor demografice, statele membre ar trebui să asigure durabilitatea și caracterul adecvat al sistemelor de pensii pentru femei și bărbați. Statele membre ar trebui să îmbunătățească calitatea, accesibilitatea, eficiența și eficacitatea sistemelor de sănătate și de îngrijire pe termen lung, menținându-le totodată sustenabilitatea.